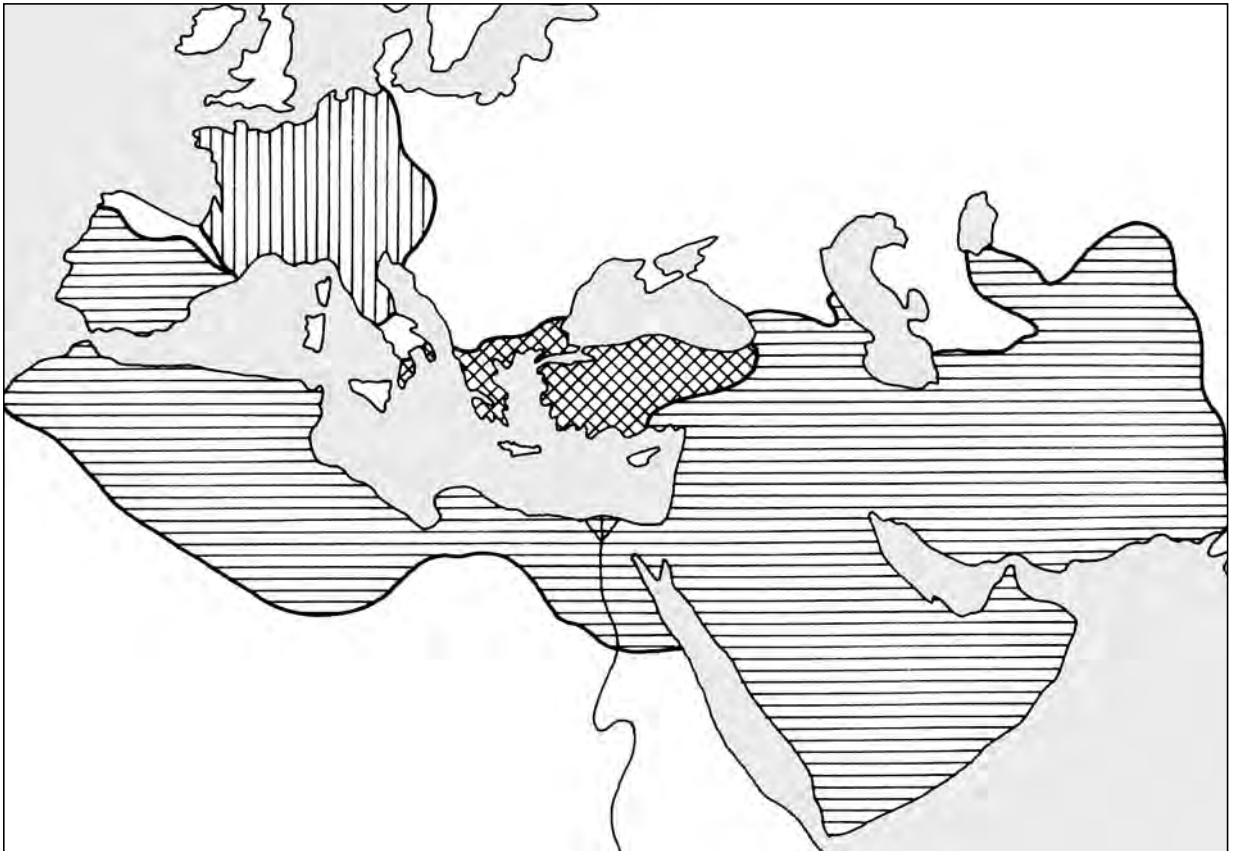

I. SLIKE IZ ŽIVOTA SREDNJOVJEKOVNE EUROPE

I/A kontrolna zadaća

1. Za ovu zemljovidnu skicu napravi tumač znakova.

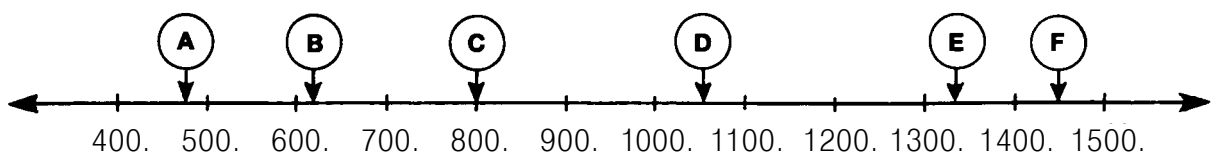

Franačko Carstvo Bizantsko Carstvo Arapsko Carstvo 3 boda

2. Podcrtaj one pojmove koji se odnose na carstvo označeno sa .

Aachen nomadsko stočarstvo Kuran zemljoradnja car Meka
Bizant grčki jezik patrijarh kalifa Justinijan feudalni lanac 4 boda

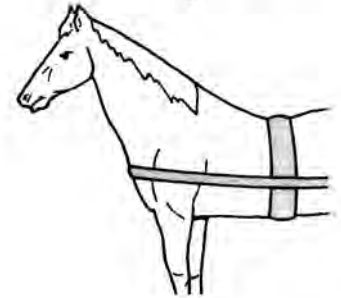
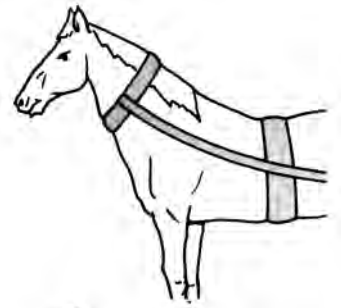
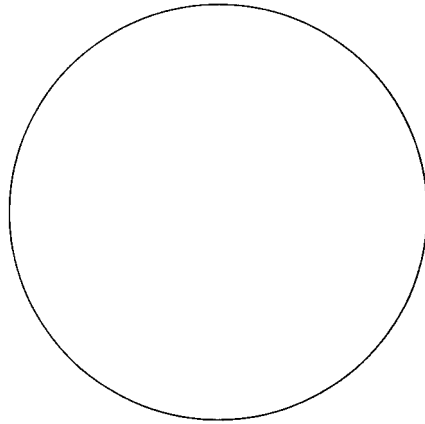
3. Koje slovo na vremenskoj vrpci označava

a) Muhamedov bijeg: b) crkveni raskol: c) Početak Stogodišnjeg rata: 3 boda

4. a) U prazni krug smjesti crtež koji objašnjava dvopoljni sustav, s natpisima.

b) Zaokruži sliku koja odgovara tvojem crtežu.

4 boda

5. Navedi dijelove vlastelinstva.

3 boda

6. Objasni pojmove.

leno (feudalni posjed): _____

tlaka: _____

islam: _____

6 bodova

7. Koji pojam prepoznaješ iz ovoga opisa?

a) Određeni dio uroda kmet mora predati svome gospodaru: _____

b) Dijelovi tijela, odjeće, predmeti svetaca: _____

c) Gospodarenje u prvim stoljećima srednjeg vijeka: _____

d) Izvancehovni obrtnik: _____

e) Turski konjanik koji za svoju službu dobije posjed: _____

5 bodova

8. Svrstaj značajke. Brojeve upiši na odgovarajuće mjesto.

Selo: _____ Grad: _____

1. stanovnici su mu građani 2. na njegovoj tržnici mogu se kupiti posude, jaja, tkanine

3. mogu održavati sajam 4. stanovnici mu se bave uglavnom zemljoradnjom

5. imaju samoupravu 6. svome gospodaru porez plaćaju u jednoj svoti

6 bodova

9. Tražimo grešku. U ovim tvrdnjama podertaj i ispravi greške.

a) Svjetovni svećenici živjeli su u samostanima.

b) Cehovi su nastojali proizvesti što više robe.

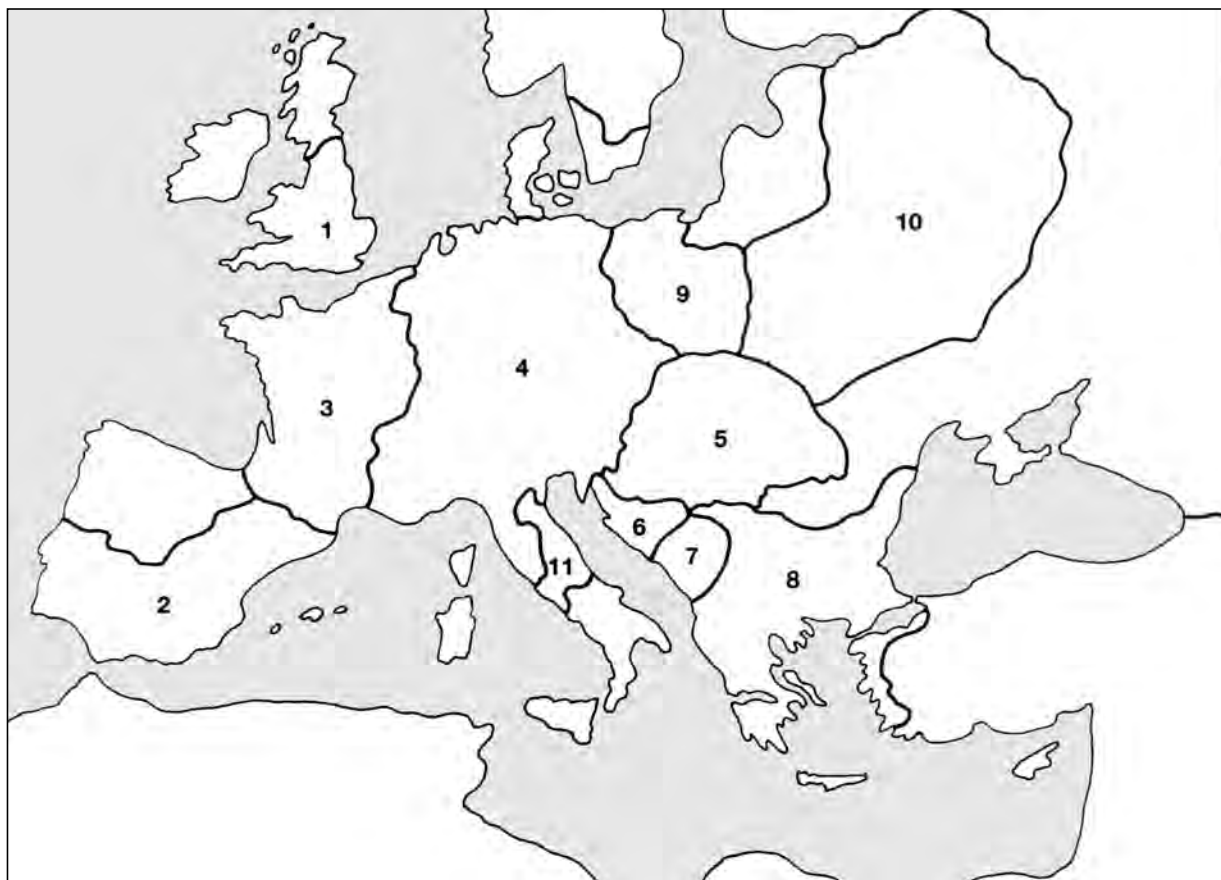
c) Daljinski trgovci, ako su željeli poći dalje, na državnim granicama trebali su platiti porez.

d) Križarski su ratovi vođeni radi oslobođenja Konstantinopola.

e) Crkve s visokim zidovima, potpornjima, šiljastim ulaznim i prozorskim svodovima građene su u renesansnom stilu.

5 bodova

10. Analiziraj ovaj zemljovid.

a) Koje države označuju ovi brojevi?

1. _____ 4. _____

5. _____ 10. _____

b) Slovom **P** označi Papinsku Državu.

c) Zaokruži broj one države gdje se borila Jeanne d' Arc.

6 bodova

11. Tko je bio

- a) utemeljitelj islamske vjere? _____
b) izumitelj tiskanja knjiga? _____
c) utemeljitelj benediktinskog reda? _____

3 boda

12. Dane riječi stavi u rečenicu.

- a) svetac – legenda: _____

- b) zemlja – vjernost: _____

- c) stambeni toranj – zidina tvrđave: _____

6 bodova

13. Završi ove tvrdnje.

- a) U gradovima su često harale pošasti (zarazne bolesti) jer _____

- b) Kmet je nastojao upotrebljavati što bolja oruđa jer _____

- c) Znanstvenike 15. stoljeća zovemo humanistima jer _____

6 bodova

14. O jednoj od ovih tema napiši kratak sastavak.

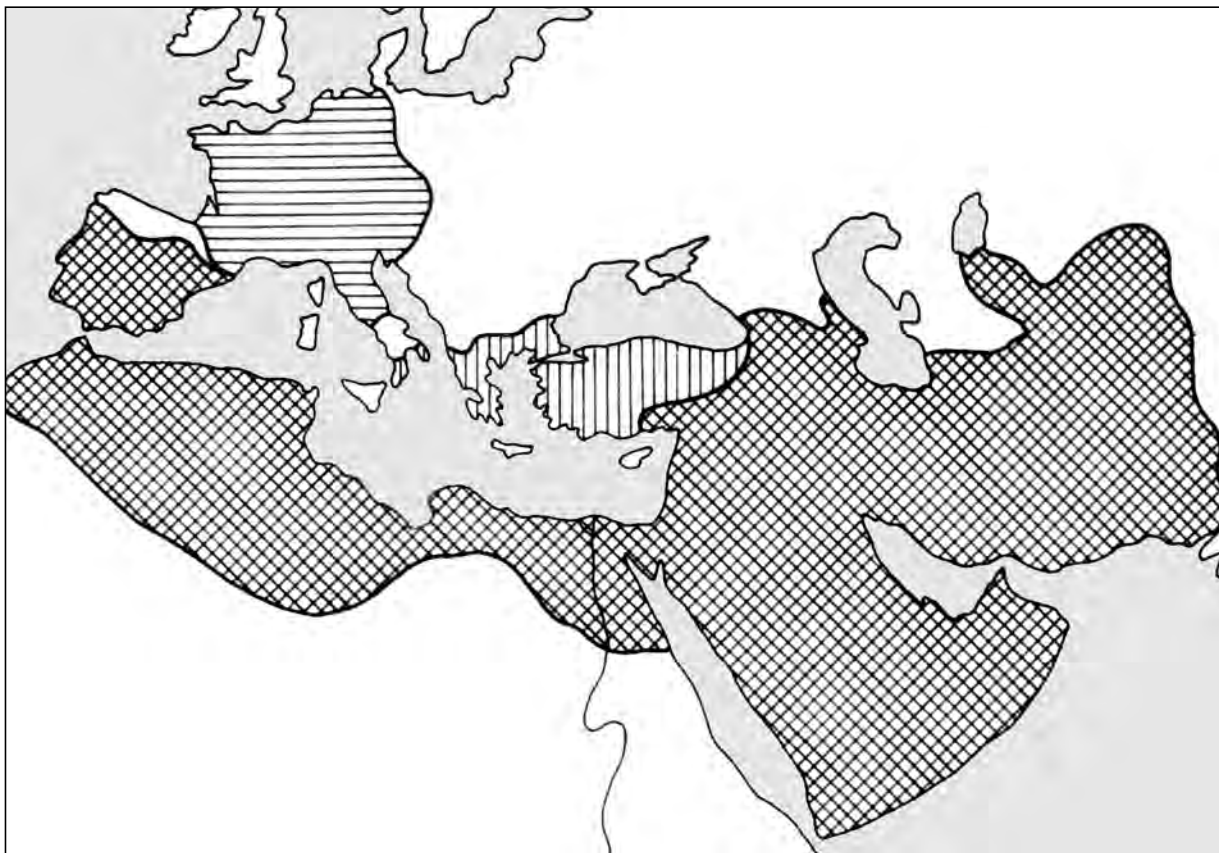
- a) Bio sam na viteškom nadmetanju b) Posjetio sam srednjovjekovni grad

5 bodova

Najviši broj bodova:	65
Postignuti bodovi:	

I/B kontrolna zadaća

1. Za ovu zemljovidnu skicu napravi tumač znakova.

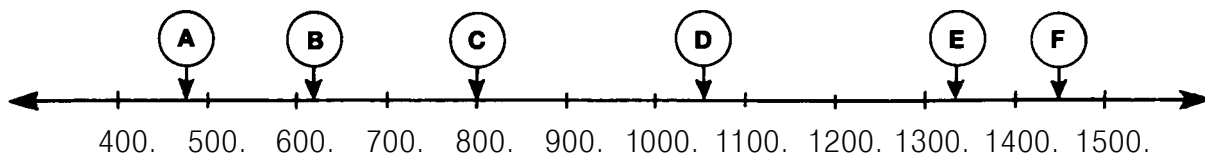

Franačko Carstvo Bizantsko Carstvo Arapsko Carstvo 3 boda

2. Podcrtaj one pojmove koji se odnose na carstvo označeno sa .

Aachen nomadsko stočarstvo Kuran zemljoradnja car Meka
Bizant grčki jezik patrijarh kalifa Justinijan feudalni lanac 4 boda

3. Koje slovo na vremenskoj vrpci označava

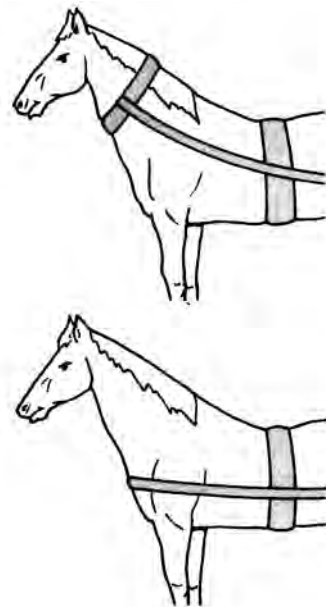
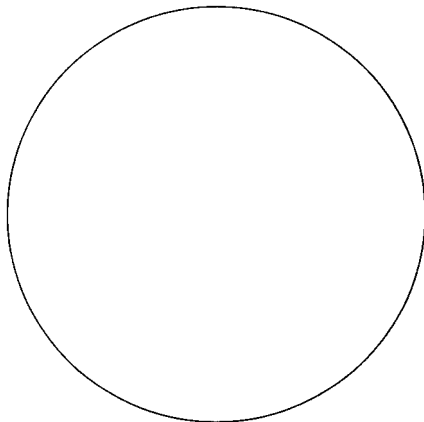

a) Krunidba Karla Velikog: b) početak srednjeg vijeka:

c) Kraj Stogodišnjeg rata:

3 boda

4. a) U prazni krug smjesti crtež koji objašnjava troljni sustav, s natpisima.
b) Zaokruži sliku koja odgovara tvojem crtežu.

4 boda

5. Navedi dijelove kmetovskog selišta.

3 boda

6. Objasni pojmove.

feudalni vazal: _____

porez u naturi (u proizvodima): _____

majur: _____

6 bodova

7. Koji pojam prepoznaješ iz ovoga opisa?

a) Na blagdan kmet svome gospodaru nosi jaja, gusku, voće: _____

b) Osoba koja se suprotstavlja nauku Crkve: _____

c) Rukom pisana knjiga: _____

d) Organizacija ljudi istog obrta: _____

e) Turski pješak koji za svoju službu dobije plaću: _____

5 bodova

8. Svrstaj značajke. Brojeve upiši na odgovarajuće mjesto.

Selo: _____ Grad: _____

1. stanovnici su mu kmetovi 2. na njihovoj tržnici mogu se kupiti začini, svila, parfemi

3. okružuje ga zid 4. stanovnici mu se bave obrtom i trgovinom

5. vodstvo mu biraju stanovnici 6. svome gospodaru daju porez u naturi

6 bodova

9. Tražimo grešku. U ovim tvrdnjama podertaj i ispravi greške.

a) Na čelu samostanâ bili su župnici.

b) U cehovima naučnici (šegrti) trebali su napraviti remek-djelo.

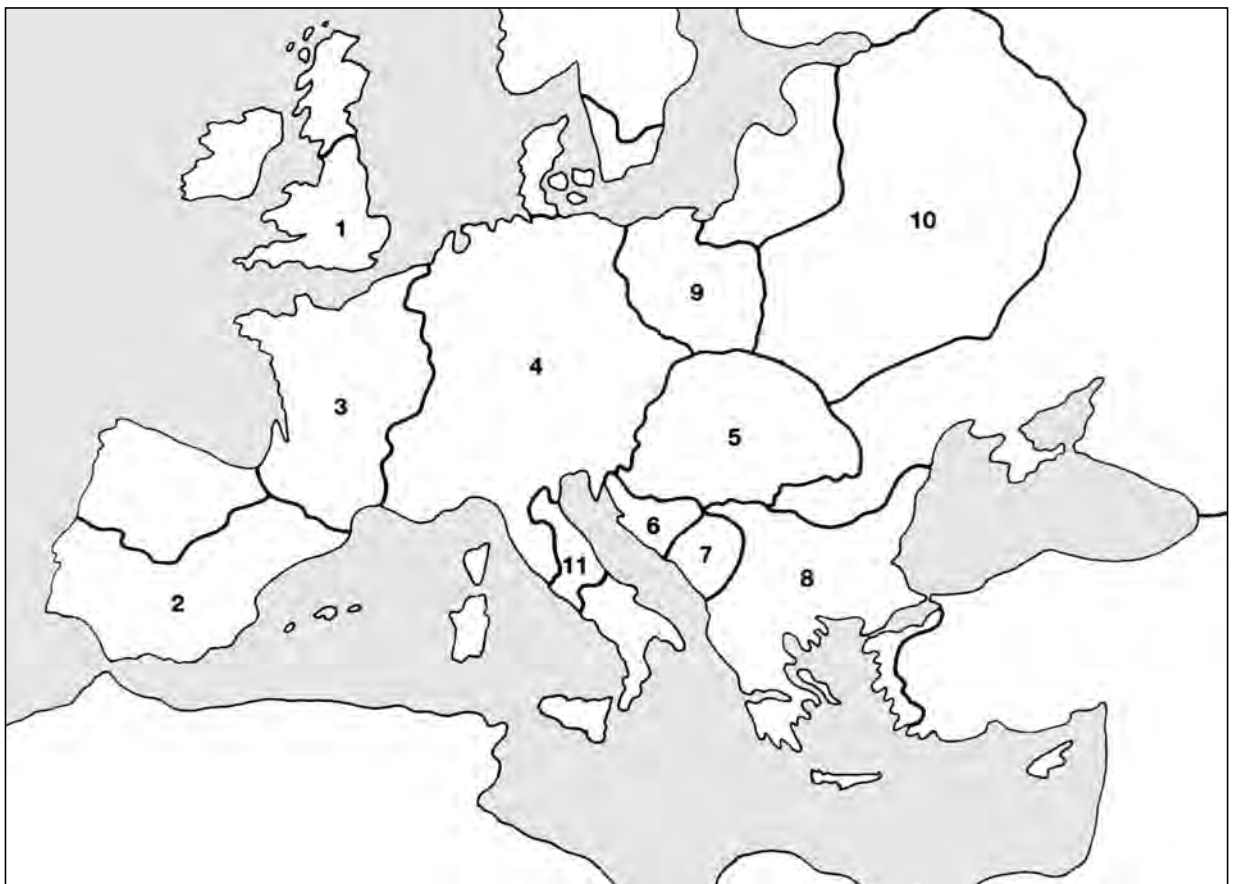
c) Vratni ham umnogostručio je vučnu snagu konja.

d) Poslije smrti Karla Velikog Franačko su Carstvo njegovi sinovi podijelili na dva dijela.

e) Najveličanstvenije djelo gotičkoga graditeljstva jest rimska bazilika svetog Petra.

5 bodova

10. Promotri ovaj zemljovid.

a) Koje države označuju ovi brojevi?

3. _____ 4. _____

6. _____ 9. _____

b) Na zemljovidu sjenčanjem (šatiranjem) označi Svetu zemlju.

c) Zaokruži broj one države koja je izazvala Stogodišnji rat.

6 bodova

11. Tko je bio

- a) prvi car Franačkog Carstva? _____
b) najpoznatiji renesansni umjetnik? _____
c) utemeljitelj franjevačkog reda? _____

3 boda

12. Dane riječi stavi u rečenicu.

- a) relikvija – hodočasnici: _____

- b) katolički – ortodoksni: _____

- c) pokretni most – vodeni prokop: _____

6 bodova

13. Završi ove tvrdnje.

- a) Mnogi su se seljaci željeli preseliti u gradove jer _____

- b) Za prva srednjovjekovna stoljeća karakteristična je samoopskrba jer _____

- c) Na štitove vitezova naslikali su grbove jer _____

6 bodova

14. O jednoj od ovih tema napiši kratak sastavak.

- a) Bio sam na viteškom nadmetanju b) Posjetio sam srednjovjekovnu tvrđavu

5 bodova

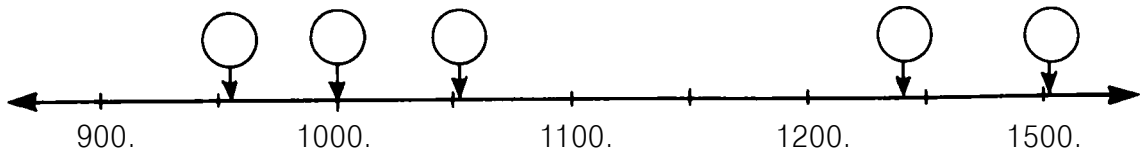
Najviši broj bodova:	65
Postignuti bodovi:	

II. UGARSKA U DOBA ARPADOVIĆA

II/A kontrolna zadaća

1. a) Na odgovarajuće mjesto vremenske vrpce upiši slovo danog događaja.

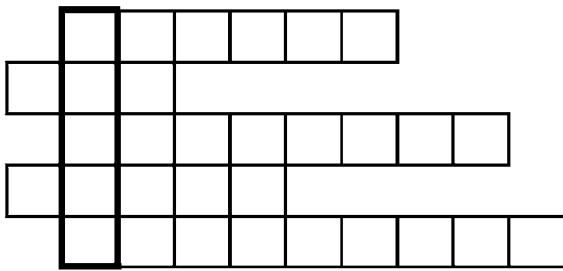
A = krunidba Stjepana I. B = Zotmundovo junaštvo C = izumrće Arpadovića

b) Izračunaj koliko je godina prošlo između Stjepanova izbora za kneza i bitke kod Muhija.

5 bodova

2. a) Riješi križaljku.

Izrada pusta bio je posao.

Stari Madžari upotrebljavali su ga za lov.

Vjera ondašnjih Madžara.

Njom su bili naoružani bogati.

Što im je bilo mnogo lakše nego kod zapadnih ili bizantskih vojnika?

b) Objasni pojam koji si dobio rješenjem križaljke. _____

c) Koji ugarski kralj je uspostavio taj čin? _____

8 bodova

3. Tko je bio

a) odgajatelj kneza Imrea? _____

b) „posljednja zlatna grančica“? _____

c) vladar koji je izdao Zlatnu bulu? _____

d) kroničar Ladislava Kuna? _____

e) Vajk? _____

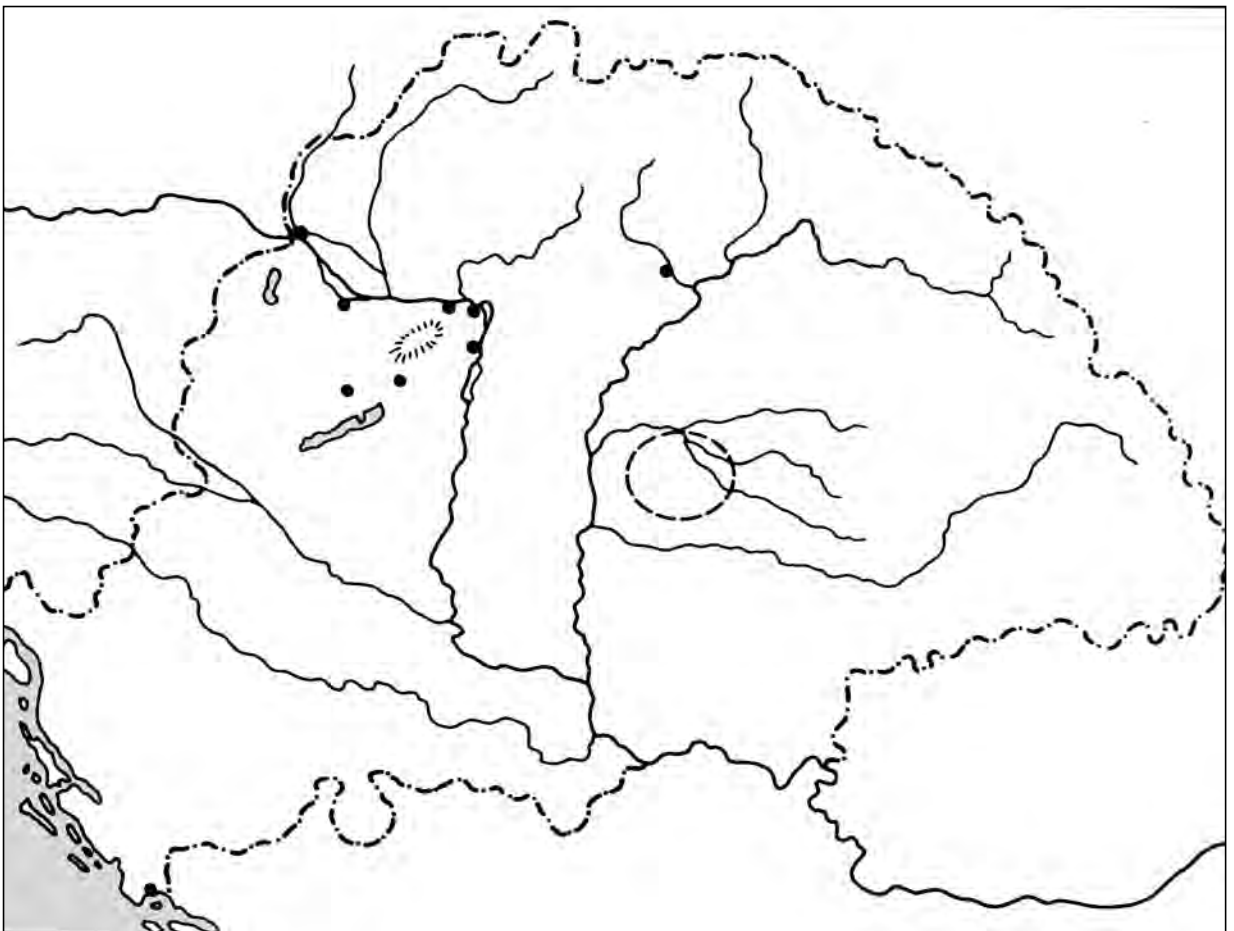
5 bodova

4. Napiši objašnjenje uza sliku.

4 boda

5. a) Na odgovarajuće mjesto ovog zemljovida upiši: Ostrogon, Budim, Erdelj.
b) Ucrtaj put tatarske glavne vojske do Muhija.
c) Zaokruži mjesto gdje je okrunjen Stjepan I.

5 bodova

6. Odaberi od navedenih! Upiši pravilne brojeve kraj imena pojedinih vladara. (Neki brojevi ne pristaju nijednom vladaru.)

Koloman Mudri: _____ Andrija II.: _____

1. Odgajao se u Bizantu. 2. Osvojio je Hrvatsku. 3. Zabranio je skitnje. 4. Bio je u Svetoj zemlji. 5. Naredio je plaćanje carina. 6. Zauzeo je Dalmaciju. 7. Pristašama je darivao golema područja. 8. Imenovao je prvoga glavnog kancelara. 9. Dao je oslijepiti kneza Almoša. 10. Postigao je proglašenje Stjepana I. svetim.

7 bodova

7. Podcrtaj riječ koja nedostaje iz rečenice.

a) Skitajući Madžari nisu bili na području današnje ...

Engleske Španjolske Austrije Turske

b) U grobu madžarskog borca (koji je živio u vrijeme zauzeća domovine) arheolozi nisu našli

.....
srp sablju pojas tobolac

c) ... dva puta je dospio na ugarsko prijestolje.

Aba Sámuel Andrija I. Šalamon Petar Orseolo

d) Pobunu pogana koja je izbila u Békéškoj županiji vodio je ...

Vazul Vata Kopanj Levente

e) Najčuvenije dane zakona održavali su u ...

Ostrogonu Budimu Biogradu Požunu

5 bodova

8. Završi započete rečenice.

a) Kod Augsburga skitajući Madžari pretrpjeli su poraz jer _____

b) Koloman Mudri ublažio je stroge zakone Ladislava I. jer _____

c) Bela III. naredio je uspostavu kancelarije jer _____

d) Poslije smrti Stjepana I. izbila je borba za prijestolje jer _____

8 bodova

9. Objasni pojmove.

Kiskunság: _____

bőség: _____

borba za prijestolje: _____

6 bodova

10. a) Navedi tri umjetnička spomenika iz arpadovićevskog doba.

4 boda

b) U kakvom su stilu građeni? _____

11. Ukratko, svojim riječima reci bit (suštinu) ovoga zakona.

„Neka deset sela sagradi jednu crkvu koja da se opskrbi s dva selišta i s isto toliko robova, konjem i kobilom, sa šest volova i dvije krave, s 30 komadi sitne stoke. O odjeći i oltarskim pokrivačima neka se brine kralj, a o svećenicima i knjigama biskup.”

3 boda

12. Napiši kratak sastavak o jednoj temi.

a) Osnivanje ugarske države

b) Drugo osnivanje domovine

5 bodova

Najviši broj bodova:	65
Postignuti bodovi:	

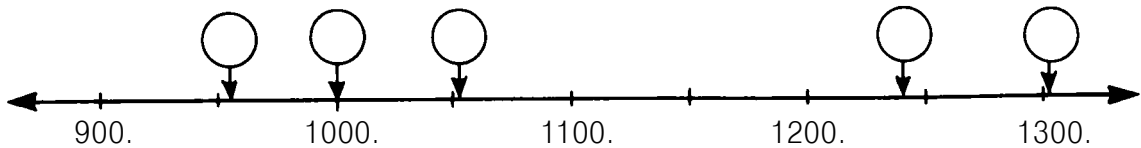
II/B kontrolna zadaća

1. a) Na odgovarajuće mjesto vremenske vrpce upiši slovo danog događaja.

A = poraz skitajućih Madžara kod Augsburga

B = osnivanje države

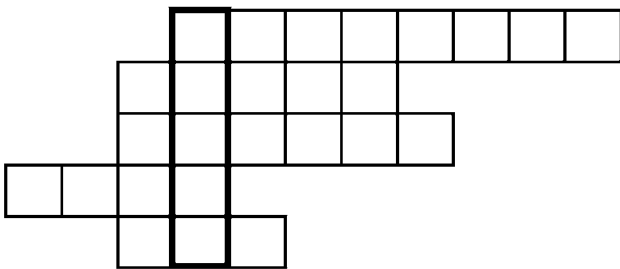
C = bitka kod Muhija

b) Izračunaj koliko je godina prošlo između Stjepanova izbora za kneza i izumrća Arpadovićeve dinastije. _____

5 bodova

2. a) Riješi križaljku.

Posjetio je Madžare koji su ostali na istoku.

Na čelu je županije.

Od takvog je materijala kralj Stjepan dao kovati novac.

Njim su pokrivali jurtu (oprana, tiještena vuna).

I ta je životinja bila vrlo cijenjena kod onovremenih Madžara.

b) Što je desetina, objasni. _____

8 bodova

c) Uz ime kojega ugarskog kralja se veže desetina? _____

3. Tko je bio

a) stric kralja Stjepana? _____

b) bezimni bilježnik Bele III.? _____

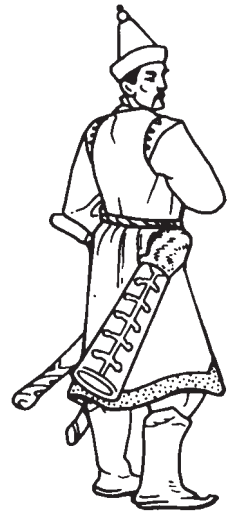
c) papa koji je Stjepanu poklonio krunu? _____

d) osvajač Hrvatske? _____

e) koji je prvi u zemlju pozvao misionare? _____

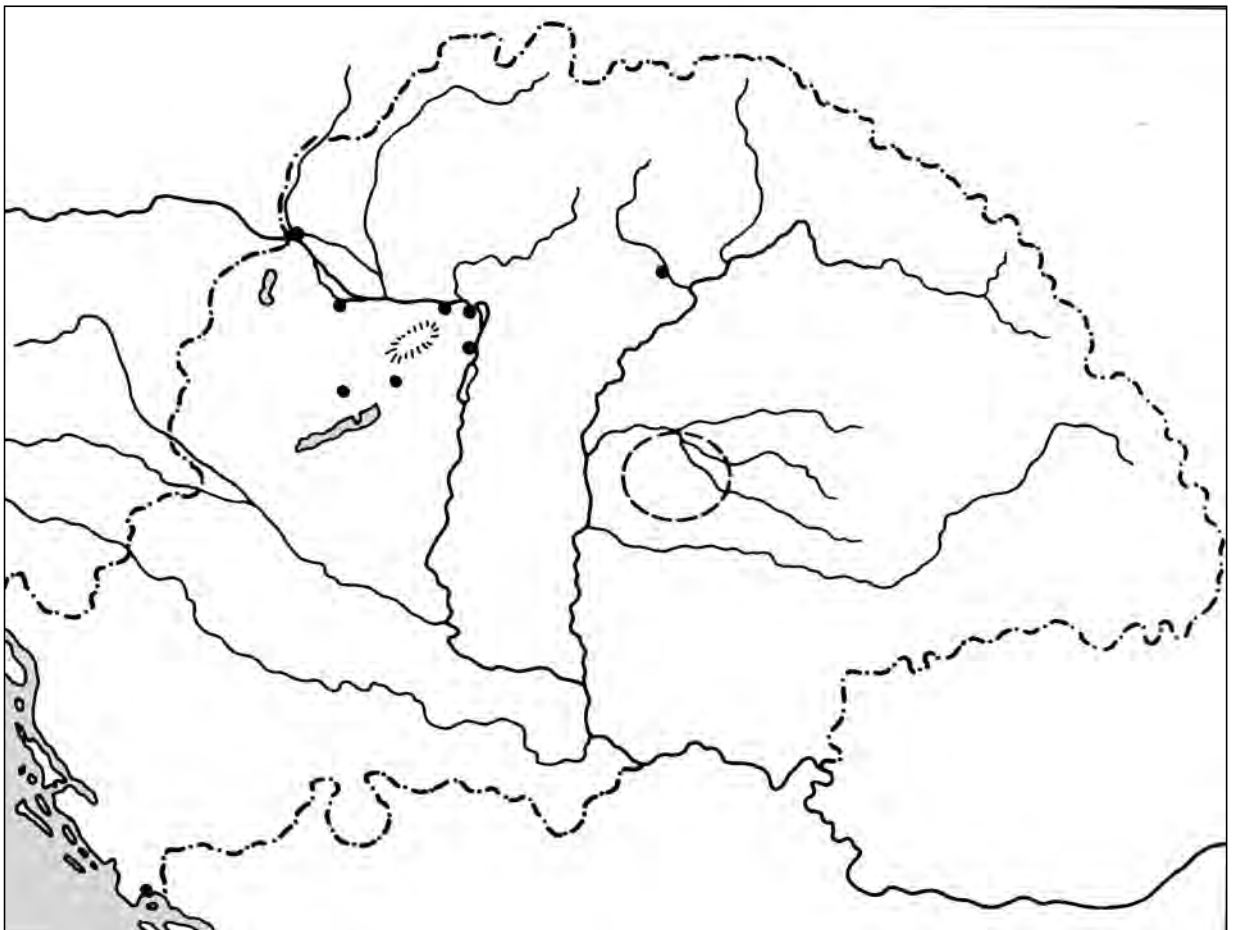
5 bodova

4. Napiši objašnjenje uza sliku.

4 boda

5. a) Na odgovarajuće mjesto ovog zemljovida upiši: Stolni Biograd, Békés, Muhi.
b) Ucrtaj put bijega Bele IV.
c) Zaokruži mjesto održavanja najčuvenijih dana zakona.

5 bodova

6. Odaberi od navedenih! Upiši pravilne brojeve kraj imena pojedinih vladara. (Neki brojevi ne pristaju nijednom vladaru.)

Ladislav I.: _____

Bela III.: _____

1. Odgajao se u Bizantu. 2. Osvojio je Hrvatsku. 3. Zabranio je skitnje. 4. Bio je u Svetoj zemlji. 5. Naredio je plaćanje carina. 6. Zauzeo je Dalmaciju. 7. Pristašama je darivao golema područja. 8. Imenovao je prvoga glavnog kancelara. 9. Dao je oslijepiti kneza Almoša. 10. Postigao je proglašenje Stjepana I. svetim.

7 bodova

7. Podcrtaj riječ koja nedostaje iz rečenice.

- a) U grobovima iz doba zauzeća domovine arheolozi nisu našli ...

srp motiku prsni ham ašov

- b) ... nije sudjelovao u pljačkaškim pohodima.

Geza Lehel Botond Bulesú

- c) Prvi madžarski samostan osnovali su u ...

Ostrogonu Pannonhalmi Biogradu Kalači

- d) ... se borio protiv njemačkog cara.

Vata Vazul Zotmund Kopanj

- e) ... nije bila zadaća županâ.

suđenje vođenje vojske ubiranje poreza zakonodavstvo

5 boda

8. Završi započete rečenice.

- a) Zapadna Europa isprva se bojala skitajućih Madžara jer _____

- b) Stjepan I. dao je oslijepiti Vazula jer _____

- c) Godine 1222. Andrija II. izdao je Zlatnu bulu jer _____

- d) Andrija III. je bio „posljednja zlatna grančica” jer _____

8 bodova

9. Objasni pojmove.

Jászság: _____

ínség: _____

buna pogana: _____

6 bodova

10. a) Navedi tri umjetnička spomenika iz arpadovićevskog doba.

4 boda

b) U kakvom su stilu građeni? _____

11. Ukratko, svojim riječima reci bit (suštinu) ovoga zakona.

„Ako neki svećenik ili župan, odnosno bilo koji vjernik nekog čovjeka ugleda da nedjeljom radi s volovima, neka mu se uzmu volovi i predađu stanovnicima tvrđave neka im posluže za hranu. Ako pak radi s konjima, neka mu se konj uzme, a ako želi, može ga otkupiti volom, i neka pojedu vola, kao što smo rekli.”

3 boda

12. Napiši kratak sastavak o jednoj temi.

a) Osnivanje ugarske države

b) Drugo osnivanje domovine

5 bodova

Najviši broj bodova:	65
Postignuti bodovi:	